

Rapport

13

Een onderzoek naar het verstrekken van bijstandsgegevens door de gemeente aan een woningbouwcorporatie en naar de wijze waarop de gemeente de klacht heeft behandeld

Oordeel

Op basis van het onderzoek vindt de Nationale ombudsman de klacht over de gemeente Lansingerland gegrond.

Publicatiedatum

12 augustus 2014

Rapportnummer

2014/089

Inhoudsopgave

Wat is de klacht? 2

Wat ging er aan de klacht vooraf? 2

Wat was de oorspronkelijke klacht? 2

Welke reactie komt er op de klacht? 2

Wat was de aanleiding voor de klacht bij de Nationale ombudsman? 3

Wat heeft de Nationale ombudsman onderzocht? 3

Hoe reageerde de gemeente? 4

Hoe reageerde verzoekster? 5

Wat is het oordeel van de Nationale ombudsman? 5

achtergrond 8

Wat is de klacht?

Verzoekster klaagt erover dat de gemeente Lansingerland informatie uit haar bijstandsdossier over haar woonsituatie heeft verstrekt aan haar verhuurder, woningbouwcorporatie 3B Wonen. Verder stelt de Nationale ombudsman uit eigen beweging onderzoek in naar de wijze waarop de gemeente de klacht heeft behandeld.

Wat ging er aan de klacht vooraf?

Verzoekster ontving een bijstandsuitkering van de gemeente Lansingerland. Naar aanleiding van een melding van woningbouwcorporatie 3B Wonen over haar woonsituatie stellen begin 2013 bijzondere controleurs van de gemeente onderzoek in naar de feitelijke bewoning van verzoeksters woning in het kader van de rechtmatigheid van haar bijstandsuitkering. Volgens hun rapportage zou verzoekster in Rotterdam wonen. Dit onderzoek leidde tot intrekking en terugvordering van haar uitkering wegens het niet wonen op het aangegeven adres.

Op 24 mei 2013 vroeg 3B Wonen de gemeente om inzage in deze rapportage. 3B Wonen wilde deze

hebben ter ondersteuning van een gerechtelijke procedure om de huurovereenkomst met verzoekster te ontbinden. Bij brief van 7 juni 2013 heeft de teamleider Werk, Inkomen en Zorg van de gemeente vervolgens een brief gestuurd naar 3B Wonen met daarin een samenvatting van een rapportage bijzonder onderzoek.

Uit een brief aan haar van de advocaat van 3B Wonen van 14 juni 2013 bleek verzoekster dat 3B Wonen beschikte over deze rapportage. Op grond van de rapportage had 3B Wonen de kantonrechter verzocht de huurovereenkomst te ontbinden.

Dit voorval vond plaats op grond van het Convenant gegevensuitwisseling dat de gemeente op 27 mei 2013 had gesloten met 3B Wonen (zie Achtergrond). De afdeling Publiekszaken had het initiatief genomen om persoonsgegevens uit te wisselen met 3B Wonen. Zo kunnen alle persoonsgegevens van alle huurders worden gecontroleerd en kan een groot aantal verhuizingen in een vroeg stadium worden doorgegeven. Hierdoor wordt de juistheid en volledigheid van de gemeentelijke basisadministratie (GBA) vergroot, wordt de dienstverlening verbeterd en wordt uitkeringsfraude in een vroeg stadium gesignaleerd en bestreden. 3B Wonen had behoefte om de dienstverlening aan (aspirant-)huurders te vergroten, om woning gerelateerde fraude aan te pakken, om een transparante en eerlijke woonruimteverdeling te bevorderen en om de leefbaarheid in buurten te verbeteren.

Wat was de oorspronkelijke klacht?

Naar aanleiding van de brief van de advocaat van 3B Wonen diende de zoon van verzoekster via een elektronisch klachtformulier een klacht in bij de gemeente. Hij schreef: "Bij deze dienen wij een klacht in over het feit dat er gevoelige informatie aan een organisatie is afgegeven (3B Wonen) zonder dat hiervoor een wettelijke grondslag is".

Welke reactie komt er op de klacht?

De gemeente berichtte verzoeksters zoon dat de klacht was ontvangen en als zodanig was geregistreerd. De teamleider Werk, Inkomen en Zorg heeft vervolgens telefonisch de zoon van verzoekster gesproken en hem informatie toegemaid. In haar mail aan de zoon schreef de teamleider dat de gegevens waren verstrekt op grond van artikel 8 van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) (zie Achtergrond). Het ging specifiek om sub b: de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is, sub c: de gegevensverwerking noodzakelijk is om een wettelijke verplichting na te komen waaraan de verantwoordelijke onderworpen is in casu artikel 7:213 Burgerlijk Wetboek (BW) (zie Achtergrond) en sub f: de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de behartiging van het gerechtvaardigde belang van de verantwoordelijke of van een derde aan wie de gegevens worden verstrekt, tenzij het belang of de fundamentele rechten en vrijheden van de betrokkene, in het bijzonder het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer, prevaleert. Om te weten te komen wat de gemeente aan informatie had verstrekt, diende verzoekster zelf daartoe een verzoek bij de gemeente in te dienen. Na zo'n verzoek zond de gemeente haar de rapportage, zoals die was gezonden naar de advocaat van 3B Wonen.

Wat was de aanleiding voor de klacht bij de Nationale ombudsman?

Vervolgens diende verzoekster een klacht in bij de Nationale ombudsman. Zij schreef dat ze de brief van de advocaat van 3B Wonen tot haar verbazing had ontvangen. De gemeente had haar niet uit eigen beweging geïnformeerd, maar pas achteraf en nadat ze daarom had gevraagd. Zij heeft geen

toestemming verleend voor het verstrekken van haar gegevens. Zij vindt dat niet is voldaan aan de voorwaarden genoemd in artikel 8 Wbp om desondanks de gegevens te verstrekken aan 3B Wonen.

Zo mogen persoonsgegevens worden verwerkt, indien dit noodzakelijk is voor de uitvoering van een overeenkomst, waarbij de betrokkene partij is. Onder betrokkene wordt volgens verzoekster verstaan: degene op wie een persoonsgegeven betrekking heeft, zichzelf dus. Zij heeft geen overeenkomst gesloten met de gemeente. Voor zover de gemeente doelt op de huurovereenkomst met 3B Wonen merkt verzoekster op dat de gemeente de huurovereenkomst niet uitvoert.

De gegevensverwerking kan verder noodzakelijk zijn voor het nakomen van een wettelijke verplichting waaraan de verantwoordelijke onderworpen is. Onder "verantwoordelijke"™ wordt volgens verzoekster de gemeente verstaan. Voor zover de gemeente heeft bedoeld te stellen dat de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de uitvoering van de Wet werk en bijstand (Wwb), kan dit betoog niet slagen. Nergens in de Wwb is de plicht opgenomen om onderzoeksresultaten te delen met een derde. Voorts is het delen van de persoonsgegevens met 3B Wonen niet van belang bij het vaststellen van het recht op uitkering.

Tot slot is gegevensverwerking ook toegestaan, als dit noodzakelijk is voor de behartiging van het gerechtvaardigde belang van de verantwoordelijke (de gemeente) of van de derde aan wie de gegevens worden verstrekt (3B Wonen), tenzij het belang of de fundamentele rechten en vrijheden van de betrokkene prevaleren. Volgens verzoekster staat vast dat de gemeente geen belang heeft bij verstrekking van de persoonsgegevens aan 3B Wonen. Een belang van 3B Wonen woog niet op tegen haar recht op bescherming van haar persoonlijke levenssfeer. Daarbij komt dat het verstrekken van de gegevens voor haar verstreckende gevolgen had. Er was namelijk een gerechtelijke procedure door 3B Wonen opgestart, waarbij de huurovereenkomst mogelijk zou worden ontbonden en zij haar woning moet verlaten. Een juiste belangenafweging had ertoe moeten leiden dat haar belang prevaleert en de gegevens niet aan 3B Wonen verstrekt hadden mogen worden.

Wat heeft de Nationale ombudsman onderzocht?

De Nationale ombudsman heeft gemeente gevraagd om haar standpunt over de klacht en heeft de volgende vragen gesteld.

Op welke overeenkomst van verzoekster met de gemeente doelt de gemeente?

Op welke wettelijke verplichting van de gemeente doelt de gemeente?

Welk gerechtvaardigd belang van 3B Wonen prevaleert boven de belangen van verzoekster en waarom.

Hoe heeft de gemeente daarbij invulling gegeven aan artikel 9 van de Wbp dat persoonsgegevens niet verder worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met de doeleinden waarvoor ze zijn verkregen.

In hoeverre diende de gemeente op grond van de Wbp, de artikelen 65 en 67 van de Wwb (zie Achtergrond) of anderszins verzoeksters toestemming te hebben dan wel haar uit eigen beweging te informeren over de verstrekking van haar gegevens aan 3B Wonen.

In hoeverre heeft de gemeente de klacht behandeld conform hoofdstuk 9, titel 1 van de Awb, waaronder het aspect dat behandeling van de klacht geschiedt door een persoon die niet bij de gedraging waarop de klacht betrekking heeft, betrokken is geweest.

Hoe reageerde de gemeente?

De gemeente antwoordde als volgt op de vragen.

Met de overeenkomst van verzoekster met de gemeente doelde de gemeente op het Convenant Gegevensuitwisseling (zie Achtergrond) afgesloten tussen de gemeente en woningbouwcorporatie 3B Wonen.

In het convenant zijn de wettelijke verplichtingen en het juridisch kader opgenomen op basis waarvan gegevensuitwisseling heeft plaats gehad.

Met betrekking tot de afweging van de belangen van 3B Wonen en die van verzoekster, gaf de gemeente aan dat was aangetoond middels een onderzoek dat verzoekster in Rotterdam woont en niet in de gemeente Lansingerland. Zij was wel als hoofdbewoonster aangemerkt van de woning in Lansingerland en diende deze ook te bewonen. In het convenant is opgenomen dat woning gerelateerde fraude aangepakt wordt; dit overigens naast andere redenen voor samenwerking en gegevensuitwisseling tussen de gemeente en 3B Wonen.

Ten aanzien van het wettelijk vereiste dat persoonsgegevens niet verder worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met de doeleinden waarvoor ze zijn verkregen, liet de gemeente het volgende weten. De aanleiding voor het onderzoek is een melding geweest van 3B Wonen aan de gemeente waaruit het vermoeden bleek dat verzoekster niet daadwerkelijk woonde op het door haar opgegeven adres waar zij hoofdbewoonster en huurder was. Volgens de gemeente was er geen sprake van verdere verwerking van persoonsgegevens die onverenigbaar is met het doel waarvoor de gemeente de gegevens heeft verkregen. Er was sprake van gerede twijfel over de woonsituatie van betrokkene en daarmee worden twee zaken geraakt; het rechtmatig verstrekken van bijstand en het bewonen van het gehuurde als hoofdbewoonster op basis van het huurcontract en de algemene voorwaarden van 3B Wonen.

Het aspect in hoeverre de gemeente op grond van de Wbp, de artikelen 65 en 67 van de Wwb of anderszins toestemming van verzoekster diende te hebben dan wel dat de gemeente haar uit eigen beweging diende te informeren over de verstrekking van haar gegevens aan 3B Wonen zag de gemeente als volgt. De gemeente hoefde geen toestemming te hebben om deze informatieverstrekking vooraf door te geven, gelet op de overwegingen die in het convenant zijn opgenomen. De artikelen uit de Wwb waren hierin geen belemmering.

Ten aanzien van het punt in hoeverre de gemeente de klacht heeft behandeld conform de Awb reageerde de gemeente als volgt. Nadat de zoon van verzoekster de klacht op 28 juni 2013 had ingediend, sprak hij diezelfde dag nog telefonisch met de klachtencoördinator. Vervolgens heeft de klachtencoördinator op 2 juli 2013 de klacht uitgezet bij de afdeling Publiekszaken.

Er heeft vervolgens op 15 juli 2013 telefonisch contact plaatsgevonden tussen de teamleider en verzoeksters zoon. In vervolg daarop heeft de teamleider op 16 juli 2013 een mail verzonden aan hem met uitleg over de grondslag van het doorgeven van informatie aan 3B Wonen. Dezelfde dag

bedankte hij haar per mail voor de informatie en schreef dat hij deze zal doorgeven aan zijn advocaat en nog nader bericht zal sturen over het indienen van een verzoek om inzage in de gegevens die waren verstrekt aan 3B Wonen.

Naar de inschatting van de afdeling Publiekszaken was hij na het telefonisch contact tevreden met de gegeven informatie. Op 8 oktober 2013 ontving de gemeente een brief van verzoekster met de kennisgeving dat zij zich had gewend tot de Nationale ombudsman. Op dat moment was de klachtenprocedure nog niet afgerond, omdat conform het gemeentelijk klachtenreglement nog een formele klachtenprocedure kon volgen, waarbij het college van burgemeester en wethouders uiteindelijk een besluit zou nemen over de klacht. Zover is het in deze klachtbehandeling dus niet gekomen. Dit heeft tot gevolg dat de gemeente derhalve ook nog geen standpunt over deze klacht had kunnen in nemen. Daarnaast is het ook niet gebruikelijk dat al onderzoek wordt ingesteld door de Nationale ombudsman, voordat de gehele gemeentelijke interne klachtenprocedure is doorlopen.

3B Wonen is een gerechtelijke procedure gestart tegen verzoekster tot ontbinding van de huurovereenkomst. Inmiddels heeft de gemeente van de advocaat van 3B Wonen in dit kader opnieuw een verzoek ontvangen om informatie te verstrekken. De gemeente heeft 3B Wonen laten weten op dit moment geen informatie te zullen verstrekken in afwachting van het oordeel van de Nationale ombudsman over de handelwijze van de gemeente in deze kwestie. Tot slot liet de gemeente weten dat 3B Wonen de gemeente zou hebben gedagvaard, als de gemeente de gegevens destijds niet zou hebben geleverd.

Hoe reageerde verzoekster?

Verzoekster convenant wees erop dat het op 27 mei 2013 in werking is getreden. Dit is nadat de gegevens aan 3B Wonen waren verstrekt. Het convenant was dus niet van toepassing ten tijde van de gegevensuitwisseling. De gemeente doet dus ten onrechte een beroep op dit convenant. Al zou het convenant wel gelden ten tijde van de gegevensuitwisseling, is het nog maar de vraag of het verstrekken van het gehele bijstandsdossier (inclusief de persoonlijke gegevens van verzoekster en haar vriend) onder de werking van dit convenant viel. Immers, het convenant lijkt tot doel te hebben dat 3B Wonen slechts de GBA-gegevens kan inzien (3B Wonen lijkt slechts te zijn gemachtigd om de GBA-gegevens te raadplegen). Uit het convenant leidde verzoekster niet af dat ook het bijstandsdossier mocht worden verstrekt.

Indien het verstrekken van het gehele bijstandsdossier wel onder de werking van het convenant viel, valt niet in te zien waarom dit zou bijdragen aan de doelstellingen van het convenant. Het enkele melden dat er mogelijk sprake is van woonfraude of iets dergelijks was immers voldoende geweest.

Ook al geldt er een convenant, de gemeente dient altijd te beoordelen of het belang van betrokkene (in dit geval verzoekster en haar vriend) zwaarder weegt dan het belang van de gemeente of 3B Wonen. Het lijkt er op dat een dergelijke belangenafweging niet heeft plaatsgevonden.

Verder heeft de gemeente na het verstrekken van de gegevens aan 3B Wonen dit niet uit eigen beweging aan verzoekster gemeld. Pas na haar aandringen heeft zij een afschrift van de verstrekte stukken ontvangen. Tot slot reageert verzoekster op de stelling van de gemeente dat de klachtenprocedure niet is afgerond. Hier is verzoekster echter niet op gewezen. Verzoekster heeft via de officiële weg een klacht ingediend en zij mocht er vanuit gaan dat de reactie die daarop volgde een beslissing op de klacht was. De Nationale ombudsman is dus wel bevoegd om zich te buigen

over de zaak.

Wat is het oordeel van de Nationale ombudsman?

Ten aanzien van het verstrekken van de informatie

Het is een vereiste van behoorlijk overheidsoptreden dat grondrechten van burgers worden gerespecteerd. Eén van die grondrechten is het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer. Dit grondrecht is in het geding als de gemeente privacygevoelige informatie verstrekt aan derden. Het verstrekken van bijstandsgegevens, zoals de inhoud van het rapportage bijzonder onderzoek mag slechts plaatsvinden voor zover dit bij of krachtens de Wwb uitdrukkelijk is toegestaan. Ook de Tien Gouden Regels van het CBP voor verwerking van persoonsgegevens door de sociale dienst zijn daarover helder (zie Achtergrond). Zonder wettelijke grondslag of toestemming van de cliënt mag de sociale dienst geen gegevens verstrekken aan of uitwisselen met partijen, zoals een woningbouwvereniging. Verder is 3B Wonen geen instantie aan wie informatieverstrekking op grond van de Wwb is voorgeschreven of toegestaan. Het verstrekken van het rapport door de gemeente aan 3B Wonen was niet ten behoeve van de uitvoering van de Wwb. Dat was ten behoeve van een in het convenant beschreven doel van 3B Wonen: bestrijding woning gerelateerde fraude.

Tot slot heeft verzoekster geen schriftelijke toestemming of een schriftelijke verklaring van geen bezwaar gegeven.

De onderzochte gedraging is dan ook niet behoorlijk.

Ten aanzien van de klachtbehandeling

Het is een vereiste van behoorlijk overheidsoptreden dat de overheid zich onpartijdig opstelt en zonder vooroordelen handelt. Zo mag een klachtbehandelaar niet betrokken zijn geweest bij de gedraging waarop de klacht betrekking heeft. Ook de Awb bepaalt dit (zie Achtergrond).

Verder is het een vereiste dat de overheid de burger de mogelijkheid geeft om zijn procedurele kansen te benutten en daarbij zorgt voor een eerlijke gang van zaken (vereiste van fair play). Dit vereiste brengt met zich dat een overheidsinstantie een klachtbrief van een burger als zodanig dient te behandelen. De Awb kent daarbij de bepaling dat, indien naar tevredenheid van de klager aan diens klacht tegemoet is gekomen, de verplichting tot het verder behandelen van de klacht vervalt (zie Achtergrond).

Gebleken is dat veel gemeenten ernaar streven klachten informeel te behandelen en gerezen problemen daadwerkelijk op te lossen; zo ook de gemeente Lansingerland, blijkens haar Klachtenreglement (zie Achtergrond). De Nationale ombudsman steunt een oplossingsgerichte aanpak, omdat burgers hier de meeste baat bij hebben. Veelal meer baat dan bij langdurige juridische procedures. Het gaat hier om de vraag of de klager tevreden is en niet of hij naar het oordeel van overheidsinstantie tevreden zou moeten zijn.

De tevredenheid van de klager kan informeel kenbaar worden gemaakt en is niet aan enig vormvereiste gebonden. Het wordt aanbevolen dat de overheidsinstantie aan de klager schriftelijk meedeelt er vanuit te gaan dat de klacht naar diens tevredenheid is afgehandeld (MvT, Kamerstukken II 25 837, nr. 3, p. 15-16 en rapporten Nationale ombudsman 2002/202 en 2002/275). Blijkt de klager

niet tevreden over de informele afhandeling van zijn klacht, dan zal deze verder moeten worden afgehandeld overeenkomstig titel 9.1 Awb en in dit geval het gemeentelijk klachtenreglement.

In reactie op het klachtformulier sprak de teamleider de zoon van verzoekster en zond hem een mail met uitleg over de grondslag van het doorgeven van informatie aan 3B Wonen.

Verzoeksters zoon bedankte de teamleider per mail voor de informatie en schreef dat hij deze zal doorgeven aan zijn advocaat en nog nader bericht zal sturen over het indienen van een verzoek om inzage in de gegevens die waren verstrekt aan 3B Wonen.

Gelet op de inhoud van deze mail mocht de gemeente ervan uit gaan dat naar tevredenheid van verzoekster aan de klacht tegemoet was gekomen. Daarmee verviel de verplichting tot het verdere klachtbehandeling. Echter, de gemeente heeft verzuimd verzoekster een en ander schriftelijk te bevestigen en haar te wijzen op de mogelijkheid van de formele interne klachtenprocedure.

De onderzochte gedraging is in zoverre niet behoorlijk.

Gelet op het feit dat verzoeksters klacht was gericht op het verkrijgen van informatie en niet tegen de teamleider, was het het meest praktisch dat de teamleider de vraag over haar eigen brief beantwoordde.

De onderzochte gedraging is in zoverre behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de gemeente Lansingerland is ten aanzien van het verstrekken van de informatie aan 3B Wonen gegrond, wegens schending van het vereiste dat grondrechten, in dit geval het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer, moeten worden gerespecteerd.

Dat de gemeente na de informele klachtbehandeling verzoekster niet heeft gewezen op de mogelijkheid van formele klachtbehandeling is niet behoorlijk, wegens schending van het vereiste van fair play.

Dat de teamleider een klacht over haar eigen brief heeft behandeld is behoorlijk.

Aanbeveling

De Nationale ombudsman geeft het college van burgemeester en wethouders van Lansingerland in overweging:

het convenant aan te passen aan de bepalingen van de Wwb;

in het klachtenreglement op te nemen dat schriftelijk wordt bevestigd dat naar tevredenheid van de klager aan de klacht tegemoet is gekomen en daarbij wordt gewezen op de mogelijkheid van de formele interne klachtenprocedure.

Achtergrond

Wet bescherming persoonsgegevens

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

(...)

b. verwerking van persoonsgegevens: elke handeling of elk geheel van handelingen met betrekking tot persoonsgegevens, waaronder in ieder geval verstrekken door middel van doorzending, verspreiding of enige andere vorm van terbeschikkingstelling van gegevens;

(â€¦)

d. verantwoordelijke: de natuurlijke persoon, rechtspersoon of ieder ander die of het bestuursorgaan dat, alleen of te zamen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt;

(â€¦)

f. betrokkene: degene op wie een persoonsgegeven betrekking heeft;

Artikel 8

Persoonsgegevens mogen slechts worden verwerkt indien:

(...)

b. de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de uitvoering van een overeenkomst, waarbij de betrokkene partij is, of voor het nemen van precontractuele maatregelen naar aanleiding van een verzoek van de betrokkene en die noodzakelijk zijn voor het sluiten van een overeenkomst;

c. de gegevensverwerking noodzakelijk is om een wettelijke verplichting na te komen waaraan de verantwoordelijke onderworpen is;

(..)

f. de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de behartiging van het gerechtvaardigde belang van de verantwoordelijke of van een derde aan wie de gegevens worden verstrekt, tenzij het belang of de fundamentele rechten en vrijheden van de betrokkene, in het bijzonder het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer, prevaleert.

Artikel 9

1. Persoonsgegevens worden niet verder verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met de doeleinden waarvoor ze zijn verkregen.

2. Bij de beoordeling of een verwerking onverenigbaar is als bedoeld in het eerste lid, houdt de verantwoordelijke in elk geval rekening met:

a. de verwantschap tussen het doel van de beoogde verwerking en het doel waarvoor de gegevens

zijn verkregen;

b. de aard van de betreffende gegevens;

c. de gevolgen van de beoogde verwerking voor de betrokkene;

d. de wijze waarop de gegevens zijn verkregen en

e. de mate waarin jegens de betrokkene wordt voorzien in passende waarborgen.

Burgerlijk Wetboek Boek 7

Artikel 213

De huurder is verplicht zich ten aanzien van het gebruik van de gehuurde zaak als een goed huurder te gedragen.

Wet werk en bijstand

Artikel 65. Geheimhoudingsplicht

1. Het is een ieder verboden hetgeen hem uit of in verband met enige werkzaamheid bij de uitvoering van deze wet over de persoon of zaken van een ander blijkt of wordt meegedeeld, verder bekend te maken dan voor de uitvoering van deze wet noodzakelijk is dan wel op grond van deze wet is voorgeschreven of toegestaan.

2. Het in het eerste lid vervatte verbod is niet van toepassing indien:

a. enig wettelijk voorschrift tot bekendmaking verplicht;

b. degene op wie de gegevens betrekking hebben schriftelijk heeft verklaard tegen de verstrekking van deze gegevens geen bezwaar te hebben;

Artikel 67. Inlichtingenverplichting gemeenten

1. Het college is bevoegd uit eigen beweging en verplicht desgevraagd, (â€¦), uit de administratie terzake van de uitvoering van deze wet aan de hieronder vermelde instanties kosteloos de gegevens te verstrekken:

a. het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de Sociale verzekeringsbank (..);

b. de Belastingdienst (â€¦);

c. het college van andere gemeenten (â€¦);

d. het College zorgverzekeringen (â€¦);

e. derden die (â€¦) de arbeidsinschakeling van personen bevorderen

f. buitenlandse organen (â€¦);

g. bestuursorganen van Aruba, CuraÃ§ao, en Sint Maarten (â€¦);

h. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (â€¦)

i. Onze Minister van Veiligheid en Justitie (â€¦).

2. Het verstrekken door het college aan de in het eerste lid bedoelde instanties van de in het eerste lid bedoelde gegevens kan geschieden door tussenkomst van het Inlichtingenbureau.

3. De in het eerste lid bedoelde gegevensverstrekking vindt niet plaats indien de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen daardoor onevenredig wordt geschaad.

4. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld omtrent de gevallen waarin en de wijze waarop in ieder geval gegevens dienen te worden verstrekt.

5. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen andere instanties dan genoemd in het eerste lid worden aangewezen ten behoeve waarvan de verplichtingen, bedoeld in het eerste lid, eveneens gelden.

â€¦

Tien Gouden Regels van het CBP voor verwerking van persoonsgegevens door de sociale dienst

Regel 5

Geef alleen gegevens aan instanties of personen indien daar schriftelijke toestemming van de cliënt, een wettelijke grondslag of verplichting voor is.

Vanwege de aard van zijn werkzaamheden verwerkt de sociale dienst veel privacygevoelige gegevens van zijn cliënten. Daarnaast schamen veel mensen zich voor het feit dat ze een uitkering op grond van de Wwb ontvangen. Om de persoonlijke levenssfeer van de cliënten zo goed mogelijk te waarborgen heeft de wetgever een zogenoemd gesloten verstrekkingregime gecreëerd.

Dit betekent dat gegevens van cliënten alleen verstrekt mogen worden indien daar een wettelijke grondslag of verplichting voor bestaat. De wettelijke mogelijkheid of verplichting kan gevonden worden in de Wwb, een daarbij behorende algemene maatregel van bestuur (amvb), of sectorale wetgeving (bijvoorbeeld belastingwetgeving). Verstrekking aan niet bij wet of amvb genoemde instanties is alleen met schriftelijke toestemming van de cliënt mogelijk. Wanneer men gegevens aan derden wil verstrekken op grond van een machtiging gelden de voorwaarden die bij regel 3 zijn omschreven.

Uit de vragen die het CBP over dit onderwerp bereiken, valt op te maken dat veel instanties belangstelling hebben voor gegevens uit de bestanden van de sociale dienst. Het kan dan gaan om overheidsinstanties, zoals de politie en de afdeling gemeentelijke belastingen, maar ook om private partijen, zoals een woningbouwvereniging, een incassobureau, een ex-partner of een verzekeringsmaatschappij. Zonder wettelijke grondslag of toestemming van de cliënt mag de sociale dienst geen gegevens verstrekken aan of uitwisselen met partijen die daar om vragen.

Verenigbaarheidstoets uitgesloten

Persoonsgegevens uit de administratie van de sociale dienst mogen alleen verstrekt worden indien hiervoor een wettelijke grondslag of verplichting bestaat. Indien er geen wettelijke grondslag is,

kunnen verzoeken niet alsnog worden toegestaan na de zogenoemde privacytoets (artikel 9, lid 1 en 2, Wbp). Dit geldt ook voor binnengemeentelijke afdelingen.

Instanties die de beschikking willen krijgen over gegevens van de sociale dienst zullen schriftelijke toestemming van de cliënt daartoe moeten hebben of een wettelijke verplichting tot verstrekking moeten aantonen, dan wel bij algemene maatregel van bestuur aangewezen moeten worden (art. 67, lid 4, Wwb). Deze amvb wordt opgesteld door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Convenant gegevensuitwisseling GBA gemeente Lansingerland en 3B Wonen

Overwegende

1. dat ten aanzien van de systematische gegevensverstrekking uit de basisadministratie persoonsgegevens (GBA) en ten aanzien van het verwerken van persoonsgegevens, gelet op de Wet Gba, de Wbp en het gemeentelijk privacyreglement, een convenant moet worden gesloten;

(â€¦)

3. dat daarnaast door gemeente en woningcorporatie doelen in dit convenant zijn geformuleerd die voortvloeien uit de wens van partijen woning gerelateerde fraude te voorkomen en/of te bestrijden.

Artikel 1 Doelen van de samenwerking

De (samenhangende) doelen van de samenwerking zijn:

Het doelmatig en doeltreffend voorkomen en aanpakken van woning gerelateerde fraude teneinde een transparante en eerlijke woonruimteverdeling te bevorderen en de leefbaarheid in buurten te verbeteren;

(â€¦)

Het bestrijden van uitkeringsfraude;

Onder woning gerelateerde fraude valt:

Het verkrijgen of behouden van een sociale huurwoning zonder te voldoen aan de geldende regelgeving;

Het zonder toestemming van de woningcorporatie onderverhuren van een woning;

Onjuiste opgave van woonadres, geregistreeerde combinatie adres-persoon is niet conform werkelijkheid;

Woonadres misbruiken om een uitkering, huurtoeslag of subsidie te verkrijgen;

(â€¦)

Artikel 2 Doelstellingen per organisatie/organisatieonderdeel

1. 3B Wonen treedt op tegen huurders van sociale huurwoningen die deze onrechtmatig hebben verkregen dan wel bezet houden, zodat deze weer beschikbaar komen voor rechtmatige bewoning.

Het bevorderen van de leefbaarheid is daarnaast een doel dat door ondergetekenden wordt nagestreefd. Het doel van de verwerking van de gegevens door 3B Wonen is tevens neergelegd in de bijlage.

(â€¦)

3. De afdeling Publiekszaken, team Werk Inkomen Zorg, controleert de verstrekking van uitkeringen op grond van de Wet werk en bijstand en aanverwante regelingen in de sociale zekerheid en pakt onrechtmatige vertrekkingen op grond van de Wet werk en bijstand en aanverwante regelingen in de sociale zekerheid aan die veroorzaakt worden doordat men onjuiste informatie heeft verstrekt over woonadres dan wel woonsituatie.

Artikel 5 Uitwisseling fraudesignalen

De medewerkers van de afdeling Publiekszaken en 3B Wonen informeren elkaar over de adressen waarop zij een onderzoek naar eventuele woning gebonden fraude starten.

Indien er op basis van meerdere wettelijke grondslagen op een zelfde adres een onderzoek loopt, stemmen de verschillende functionarissen hun werkwijze op elkaar af en delen de bevindingen voor zover deze relevant zijn voor de betreffende partner(s).

Bescherming van de (overige) persoonsgegevens

Artikel 13 Gegevensuitwisseling en privacybescherming

1. De gemeente is de verantwoordelijke in de zin van de Wbp.

(â€¦)

3. Verstrekking van gegevens vindt alleen plaats aan betrokken functionaris voor zover verstrekking van gegevens bijdraagt aan de doelstellingen van het convenant waarbij de betrokken functionaris als belanghebbende is aan te merken.

(â€¦)

10. Als de gemeente op grond van door haar verkregen informatie woonfraude vermoedt, stelt zij 3B Wonen daarvan op de hoogte. 3B Wonen stelt de betrokken(en) op de hoogte van de verkregen informatie.

(â€¦)

Artikel 18 Rechten van betrokkenen

1. Bij huisbezoeken wordt door de medewerker(s) aan betrokkene(n) kenbaar gemaakt dat hun gegevens gebruikt kunnen worden voor alle doelen die zijn opgenomen in dit convenant en dat zij wettelijk het recht hebben op verzet (onder bepaalde omstandigheden) en recht op inzage en eventueel verbetering, aanvulling of verwijdering van hun gegevens.

2. Overige burgers worden over de verwerking van de gegevens ingelicht door bekendmaking van (de verwerkingssfeer van) dit convenant via de gemeentelijke website, huis-aan-huis bladen en andere

algemene informatiekkanalen.

Artikel 20, eerste lid Inwerkingtreding en looptijd

Dit convenant treedt in werking na ondertekening door de partijen, doch niet eerder dan april 2013.

Artikel 25 Melding convenant

1. De gemeente plaatst binnen een week na ondertekening van dit convenant de tekst op de gemeentelijke website.
2. De gemeente meldt het convenant zo spoedig mogelijk na ondertekening aan bij het College Bescherming Persoonsgegevens.

Bijlage: Wettelijke voorschriften die worden gehanteerd en gehandhaafd in het Convenant gegevensuitwisseling GBA gemeente Lansingerland en 3B Wonen

(â€¦)

3B Wonen

De woningcorporatie is op grond van de Woningwet een "toegelaten instelling".

Zij heeft hierbij een publieke taak toebedeeld gekregen: zij dient toe te zien op de naleving en handhaving van het systeem van toewijzing van woonruimten (art. 70c Woningwet, Besluit Beheer Sociale Huursector (BBSH), specifiek artikel 11f: de toegelaten instelling neemt bij haar werkzaamheden het in de betrokken gemeenten geldende volkshuisvestingbeleid in acht).

De woningcorporatie is voor zijn publieke taak als woonruimteverdelers een derde in de zin van de Wbp. De rechtmatige grondslag voor de gegevensverwerking door de woningcorporatie is te vinden in artikel 8 Wbp:

Art. 8b: noodzakelijk voor de uitvoering van een overeenkomst (de huurovereenkomst);

Art. 8c: noodzakelijk voor het nakomen van de wettelijke verplichtingen zoals die zijn opgenomen in de Woningwet, BBSH en de Huisvestingsverordening.

De rechtspositie tussen huurders en corporaties is geregeld in het Burgerlijk Wetboek.

Algemene wet bestuursrecht

Artikel 9:5

Zodra het bestuursorgaan naar tevredenheid van de klager aan diens klacht tegemoet is gekomen, vervalt de verplichting tot het verder toepassen van deze titel.

Artikel 9:7, eerste lid

De behandeling van de klacht geschiedt door een persoon die niet bij de gedraging waarop de klacht

betrekking heeft, betrokken is geweest.

Klachtenreglement gemeente Lansingerland 2013

Artikel 3 Fasering

De interne klachtbehandeling kent twee fasen, te weten:

1. Informele bemiddeling:

Zodra een klacht is ingediend neemt de klachtbehandelaar binnen een week contact op met de klager met het doel de klacht op informele wijze op te lossen. De klachtbehandelaar is degene die is aangewezen de klacht te onderzoeken zoals bepaald in artikel 7 van dit reglement. De klager wordt altijd gewezen op de mogelijkheid om als hij ontevreden is over de wijze van afhandeling zijn klacht formeel te laten behandelen.

2. Formele afhandeling:

Afhankelijk van het bestuursorgaan waartegen de klacht zich richt kan, gelet op de aard en de ernst van een klacht, de gemeentesecretaris dan wel de voorzitter van de gemeenteraad besluiten de informele bemiddeling over te slaan en direct over te gaan tot de formele behandeling van de klacht. De klachtbehandelaar doet onderzoek naar de klacht en brengt advies uit over de afdoening van de klacht.

2013.08928